

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst Din 4.-. Popusti po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Italija se pripravlja na okupacijo Abesinije

Mirovna pogajanja v Addis Abebi so samo manevar, s katerim hoče Italija pridobiti na času, da bi pripravila svojo vojaško akcijo

Rim, 7. marca. r. Italija pospešeno nadaljuje priprave za vojaško akcijo proti Abesiniji in se niti najmanj ne ozira na diplomatska pogajanja, ki jih v njenem imenu vodi v Addis Abebi italijanski poslanik z abesinsko vlado. Fašistični tisk ne objavlja sploh nikakih poročil o pogajanjih.

Italijanska avantura v Afriki kaj lahko izkove novo vojno viharo.

V vzhodni Afriki so prizadeti interesi vseh velesil, zlasti pa Francije, Anglije in ne nazadnje tudi Japonske. Nevarnost za mir, ki se skriva za to akcijo, daje vladam velesil mnogo misliti in zato se tako zavzemajo za mirno likvidacijo spora, toda na račun — Abesinije. Edino pravilna rešitev bi bila, da bi Anglija, Francija in Amerika odstopile del svojih prostornih kolonij tem državam, ki jih potrebujejo za naselitev svojega viška na prirastku prebivalstva. Vojne, ki bi jo izvali narodi, katerim je potreben takšen ventil, ne more na drug način preprečiti nobena sila.

janja se v Addis Abebi nadaljujejo, dokler ne bodo urejene vse podrobnosti, ki so v zvezi z nevtralnim pasom.

Kljub temu uspehu pa bi Italija še nadalje pošiljala svoje čete in vojni material v vzhodno Afriko, ker ne gre, da bi bile male obmejne posadke v italijanski Soma-

Abesinski vojni minister

liji in Eritreji se nadalje izpostavljene nevarnosti masakriranja bodisi po abesinskih rednih četah ali pa nomadnih.

Novi italijanski transporti

Rim, 7. marca. r. Danes so odpluli iz Neaplja tri transporta z vojsko v vzhodno Afriko: »Gange«, »Abazila«, »Laguna« in »Belvedere« z novimi vojaškimi transporti in velikimi zalogami raznega vojnega materiala, municije, topov in avtomobilov. Parnik »Gange« je odplaval 118 oficirjev 71 podoficirjev in 2052 vojakov.

Za prihodnje dni so napovedani še trije nadaljnji transporti. Italija namerava vreči v Afriko nad 100.000 mož redne vojske in večje število milicnikov in prostovoljcev.

400 italijanskih letal za vzhodno Afriko

Pariz, 7. marca. AA. Po vestih iz Kaira namerava italijanska vlada poslati v vzhodno Afriko mnogo letal in se sedaj pogaja z egiptsko vlado o preletu egiptskega ozemlja. Točno število letal, ki jih misli italijanska vlada poslati v Afriko, še ni znano, vendar trdijo, da jih bo okoli 400.

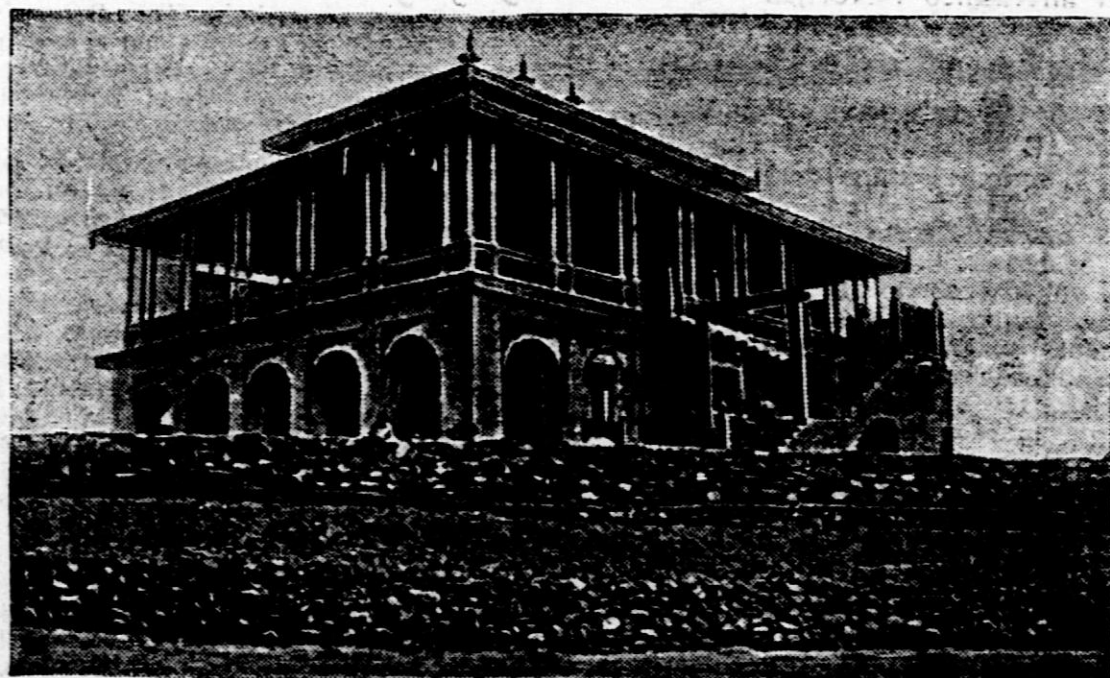

Zemljevid Abesinije

na svetu, zaključuje ameriški novinar svoja izvajanja, ki so zbudila v mednarodnem svetu veliko pozornost.

Določitev nevtralnega pasu

Rim, 7. marca. d. Pogajanja med Italijo in Abesinijo o ustanovitvi nevtralnega pasu pri Ualulu so imela uspeh. Nevtralni pas bo širok 6 km. Sporazum smatrajo v tujih krogih kot dogodek dalekosežnega pomena, ker je praktično napravil konec dosedanjim nesoglasjem o še neurejenih vprašanjih v vseh bistvenih točkah. Poseben pomen pripisujejo dejstvu, da je Italija sprejela abesinski zahtevo, po kateri naj se nomadskim plemenom dovoli pod gotovimi pogoji prehod preko nevtralnega pasu. Italijansko-abesinska pogajanja se bodo nadaljevala.

Dvorec abesinskega cesarja

Odmev Schuschniggovega obiska v Parizu

Pariz, 7. marca. AA. Glede na kritiko več desničarskih listov zaradi ukrepov notranjega ministra ob obisku avstrijskih ministrov v Parizu, trdi list »Ordre«, da teh ukrepov ni izdalo notranje ministrstvo, na lastno željo, temveč na prošnjo avstrijskih oblasti samih Avstrijskih diplomatov so namreč na podlagi poročil, ki jih je dobila avstrijska policija, prosili za izredne varnostne ukrepe, ker se je avstrijska policija bala atentata. V razgovoru s francoskim zunanjim ministrom je avstrijski poslanik v Parizu celo izrazil željo, naj bi dan prihod avstrijskih ministrov ostal tajen.

Komisija za izpite iz zemljiško-knjižne stroke

Beograd, 7. marca. p. Minister pravde je na osnovi členov 21., 28. in 29. zakona o polaganju državnih strokovnih izpitov imenoval članice izpitne komisije pri apelacijskem sodišču v Ljubljani za zemljiško-knjižno stroko. Imenovani so dr. Josip Fichinger, sodnik apelacijskega sodišča, dr. Josip Senk, sodnik okrožnega sodišča, in Fran Podboj, vodja zemljiške knjige pri sreskem sodišču v Ljubljani, za njihove namestnike pa sodnik apelacijskega sodišča dr. Milko Kranjc, sodnik sreskega sodišča dr. Andrej Dolinar in vodja zemljiške knjige pri sreskem sodišču Mijo Tavzes.

V pričakovanju odločilne bitke

Hud mrz in slabo vreme sta zavlekla odločilen spopad med grškimi uporniki in vladnimi četami

Atene, 7. marca. AA. O splošnem položaju na Grškem poročajo še te-le podrobnosti:

Na Peloponezu, v Tesaliji in Epiru ter otokih so vojaštvo in prebivalstvo ostali zvesti vladi. V Solunu vlada popoln red in mir. Kondilis vrši poslednje priprave za napad na upornike. Letala so že napadla upornike in stalno vrše izvidne polete. Tudi konjenica je že stopila v boje. Od izida teh bitk na Strumi je odvisna zmaga nad uporniki. Vsem grškim ladjam je prepovedano zapustiti grške luke. Tuje ladje oblasti strogo nadzirajo.

S Krete ni še nikakih vesti, pač pa poročajo z otoka Sama, da so tamkaj aretirali bivšega predsednika poslanske zbornice Sofulisa v trenutku, ko je hotel pobegniti odtod.

Pred naglim vojaškim sodiščem se je že začelo sojenje aretiranim upornikom. V Firenjo so zaprli okrog tisoč oseb. Uporniške ladje ne pripravljajo nikake akcije in brez smotra manevrirajo po morju. Iz letal so opazili pri otoku Ikaru ladjo »Averova«, ki zelo težko plove. Prestregli so tudi njene radiograme, iz njih sklepajo, da vlada med uporniki velika nervoznost.

V Atenah vlada veliko razburjenje in vse pričakuje poročil o začetku borbe na severovzhodni fronti. Dosedanje slabo vreme je prisililo generala Kondilisa, da ni odredil še odločilnih operacij. Novi oddelki popolnoma opremljenih enot odhajajo na makedonsko fronto.

Atensko prebivalstvo živi v pričakovanju izidov sedanje borbe, ki bo odločilnega pomena za razvoj političnega spora. Vsi čutijo, da je Grčija že globoko v meščanski vojni. Oba tabora vztrajata na svojih postojankah. Odločilnih dogodkov še ni. To neodločno stanje traja že šest dni.

Venizelos preplavlja Atene s progami, v katerih opravičuje uporniški po-

kret. Na vladne proglase odgovarja s svojimi progami, češ, da želi preprečiti vsako prelivanje bratske krvi. Navzile temu je vsa Grčija globoko razdvojena. Na podlagi tega je mogoče reči, da se vsi višji interesi države zapostavljajo, da vse tava v temi in v pričakovanju tega, kar napoveduje vlada že šest dni, namreč, da bo v najkrajšem času dokončno obračunala z uporniki.

100 : 10

Atene, 7. marca. AA. Poučeni krogi trde, da so uporniki v zasedenih krajih mobilizirali 10.000 vojakov. Vlada razpolaga za zdaj s 100.000 vojniki.

Kondilisovo poročilo

Atene, 7. marca. AA. Snoči je vlada sprejela tole poročilo vojnega ministra Kondilisa:

Cete odhajajo na fronto, čeprav vlada slabo vreme in pritiska hud mrz. Opremljanje čet poteka v redu. Proti večeru se je vreme nekoliko popravilo. Bombna letala so napravila kljub slabemu vremenu in ne glede na velike nevarnosti, več poletov. Prodrla so do Seresa, kjer so se mestoma spustila do 20 m nad zemljo. Letala so bombardirala vojašnice, posamezna upornikarstva in železniško postajo Serez-Kavali. Med uporniki je nastal splošen nered. Po poročilih iz vzhodne Makedonije je položaj upornikov brez upa. To velja zlasti za položaj pri Uriskem. Če se vreme jutri popravi, preidemo v končni napad na upornike. Vse je samo še vprašanje časa.

Plastiras čaka v Italiji

Rim, 7. marca. r. Grški general Plastiras, ki je takoj po izbruhu revolucije v Grčiji nenadoma izginil iz Cannaea v Franciji, se je pojavil v Brindisiju, da od tukaj zasleduje razvoj dogodkov v Grčiji in da bi mogel, ako bo potrebno, takoj odplovati v Grčijo. Navzočnost Plastirasa v Brindisiju je dala povod za razne domneve glede izidov revolucionarnega gibanja v Grčiji.

Inozemstvo želi Grčiji pomirjenje

Atenski diplomati pri predsedniku grške vlade — Komentarji grškega tiska

Atene, 7. marca. AA. Včerajšnji dan je potekal med drugim tudi v znamenju živahnega diplomatskega delovanja. Predsednik vlade Tsaldaris je sprejel zastopnike cele vrste tujih držav. O njegovih razgovorih s tujimi diplomati pravi list »Proia« med drugim:

Čeprav se zastopniki tujih držav v uradnih razgovorih ne morejo spuščati v presojo razlogov našega notranjega spora, je vendarle nesporno in hkratu zelo tolažilno, da so zastopniki mnogih tujih držav pokazali tudi pri tej priliki iskreno prijateljsko zanimanje za Grčijo in izrazili nado, naj bi se državljanska vojna čim prej končala. Svoje simpatije do Grčije so pri tej priliki pokazale zlasti države balkanskega spopadoma kar je tudi popolnoma razumljivo. Grčija je po svojem političnem položaju važen činitelj miru v jugovzhodnem delu Evrope. Zato so pozornost in simpatije naših sosedov in prijateljev popolnoma upravičene. Danes Grčija, ki je začela v državljansko vojno, ne predstavlja več takšnega činitelja miru in stabilnosti, kakor se do včeraj. To je zadeva, o kateri bi moral razmišljati kretski odpadnik, ker mora logično zadeti na odpor vseh držav, ki hočejo imeti posla z zakonito vlado, ne pa z vataškimi.

List nato z zadovoljstvom ugotavlja, da je italijanska radijska postaja v Bariju odklonila prenos vesti, ki so jih ji pošiljali voditelji vstajev s Krete. »Proia« naglašajo, da drugačnega zadržanja uprave te radijske postaje in poklicanih krogov, od katerih je odvisna, tudi ni bilo pričakovati, saj bi prenos vstajških vesti pomenil neprijateljsko dejanje do zakonite vlade grške republike.

Napoved opozarja list Venizelosa in njegove pristaje, da je vsa svetovni tisk na strani zakonite vlade in da je zato njegovo gibanje moralno diskvalificirano na vsem svetu.

»Katerim« pa priobčuje izjavo bivšega predsednika republike admirala Konduktisa, ki roti upornike, naj napravijo konec bratarmorni vojni.

Listi priobčujejo tudi radiografski odgovor Venizelosa na proglas predsednika republike Aleksandra Zaimisa. Venizelosov odgovor je smelen in žaljiv za predsednika republike Venizelosa namreč porogljivo trdi, da je bil Zaimis nezanesljiv čuvár sedanjega ustavnega reda na Grškem in da

je sistematski izdajal republiko, kakor je leta 1915-16 izdal Srbijo.

Nekateri današnji listi pravijo, da je državljanska vojna v Makedoniji tik bolgarske meje »žalosten znak začasnega mrka grške narodne zavesti«.

Turški demanti

Ankara, 7. marca. AA. Anatolska agencija poroča: Glede na poročila nekaterih tujih agencij o zbiranju turških čet na meji izjavljamo, da ni odšel nikak izreden transport čet v Trakijo; tamkajšnje efektivne posameznih garnizij ne presegajo normalnega števila stanja.

Nemški komentar

Berlin, 7. marca. AA. V komentarjih o položaju v Grčiji soglašajo listi v tem, da so zadnji krvavi upori nova žalostna preizkušnja za državo, ki je že tolikanj trpela. Listi poudarjajo, da je grško prebivalstvo popolnoma mirno in da bo to preprečilo hujše dogodke.

Poplave v Turčiji

Carigrad, 7. marca v v Anadoliji so nastopile velike poplave. Mesto Uşak je popolnoma pod vodo.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za petek: pretežno vedro, zjutraj hud mrz.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize (z vsteto premijo 28.5 odstot.). Amsterdam 2971.00 — 2985.60, Berlin 1760.05 — 1773.72, Bruselj 1024.02 — 1029.09, Curih 1424.22 — 1431.29, London 204.85 — 206.91, Newyork 4290.39 — 4326.71, Paris 289.17 — 290.65, Praga 183.14 — 184.29, Tret 264.67 — 267.75, Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.78 — 8.88.

INOZEMSKESKE BORZE.

Curih, 7. marca. Beograd 7.—, Paris 20.306, London 14.42, Newyork 203.75, Bruselj 71.90, Milan 25.65, Madrid 42.075, Amsterdam 208.60, Berlin 123.80, Dunaj 57.10, Praga 12.87, Varšava 53.10, Bukarešta 2.66.

Sokoli prezidentu T. G. Masaryku

Lepa sokolska proslava jubileja predsednika češko-slovaške republike Tomaža Masaryka

Ljubljana, 7. marca. Ljubljanski in okoliški sokolstvo je splošno na skromen, toda dostojen način proslavilo 50-letnico predsednika bratske češko-slovaške republike dr. Tomaža G. Masaryka. Velika sokolska dvorana na Taboru je bila lepo razsvetljena, proleže dvorane okrašen s zelenjem, češko-slovaško in našo državno trobojnico, v sredini pa je bila slika jubilarja Masaryka, pod katero je bila svoja mogočna krila Sokol. Okoli so stali kot čelna straža praporščaki Ljubljanskega Sokola, Sokola I, Sokola II, Sokola III, Sokola IV, Ljubljana-Siška, Vž in Štepanja vas, kar je napravilo prav lep vtis na gledalce.

Med odličnimi posetniki so bili zastopnik divizionarja polkovnik Ljubomir Jovanović s večjim številom častnikov, zastopnik bana prosvetni šef Breznik, mestni župan dr. Vladimir Ravnihar, češko-slovaški konzul inž. Ševčík, predsednik jugoslovnsko-češko-slovaške lige dr. Stare, podoklarski SSKJ br. Engelbert Gangl, načelnik br. Miroslav Ambrožič ter narodno ženstvo z go. dr. Marjanovo.

Kmalu po 20. je otvoril svečanost pevski zbor »Grafika«, ki je pod taktirko prof. Grobina ubral zapel Paštanov »Sokolski pozdrav«. Zupni starosta br. dr. Josip Pipenbacher je nato v kratkem in jedrnatem govoru med drugim izjavil: »Zbrali smo se, da vsaj skromno proslavimo 50-letnico rojstva predsednika bratske češko-slovaške republike br. Tomaža G. Masaryka, enega izmed največjih duhov in najplemenitejših značajev vseh narodov in časov, velikega prijatelja Jugoslovenov, ki smo ga s izrednim spoštovanjem vzljubili zlasti v znamenih procesih v Zagrebu in na Dunaju, kjer je postavil v zvezi idealni službi večne ravnice in pravice na kocko ne le osebno svobodo, marveč vsa svoja življenja. S svojim skromnim, s vsemi etičnimi vrtilinami okrašenim življenjem skozi in skozi altruist in demokrat ter neustrašen

borec za višje ideale človeštva, plemeniti Sokol v pravem pomenu besede, si je postavil po besedah slavnega pesnika Horacija spomenik trajnejši od bronu. In to v hvaležnih srcih ne le svojega naroda, marveč vsega slovanstva in še več, vsega kulturnega sveta. Globoki mislec in največji grški modrijan Platon je v svojem epohalnem najveličastnejšem filozofskem delu »Politika«, t. j. država, ki obravnava različne oblike vladavine, izrekel misel, da je največja sreča za državo, če ji na čelo filozof. Za resničnost te trditve je živ dokaz naš visoki jubilar. Sokolska župa Ljubljana pošilja velikemu dobrotniku človeštva k rednemu slavlju brzogovorne čistosti z vročo željo, da bi ga dobri Stvarnik našim bratom in nam ohranil pri zdravem življenju še dolgo dobo.

Govor župnega staroste je bil sprejet z velikim navdušenjem, nakar je pevski zbor dostojanstveno zapel češko-slovaško in jugoslovnsko državno himno, ki so jo vsi stoje poslušali. Br. Franjo Kutin od Sokola I. Tabor je nato zaneslo recitalno slovo »Jugoslovnski Sokoli Masaryku«, kar je napravilo najboljši vtis. Godba Sokola I. pod taktirko br. Stefana Pokovca je zaigrala velemojno slovaško narodno pesem »Tebe vodim«, nakar je župni prosvetar br. P. H. a r c v daljšem govoru orisal življenje in delo velikega jubilarja Masaryka za svoj narod, za slovanstvo in človeštvo. Predvsem je očitno njegovo borbno za svobodo ne le svojega naroda, marveč tudi našo Jugoslovenov. Z mnogimi izreki je poudaril važnost sokolske ideje, ki jo je poudarjal jubilar ob najrazličnejših prilikah. Skratka, jubilar je bil od svoje mladosti do danes navdušen Sokol. Z vzkliki »Na zdare in »Zdravo« je zaključil svoj govor med toplimi ovacijami, nakar je godba zaključila slavnost s slovaško himno »Hej Slovanci«.

Tako je tudi ljubljansko sokolstvo dostojno proslavilo Masarykov jubilej.

Zahteve in potrebe naših opekarn

Te dni se je vrnil v Zagreb kongres opekarnarjev, na katerem so se obravnavala vsa gospodarska vprašanja. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija, ki pravi med drugim:

Po letnem urejevanju ekonomskih in finančnih prilik v državi vidimo, da bo naše gospodarstvo urejeno le tedaj, če uvedemo pravilni sistem strednje, da pride do izraza racionalizacija, s katero si bomo omogočili normalno življenje.

Za napredek opekarske industrije zahtevamo v smislu obrtnega zakona pobližje sušmarstva, ki si živi kot parasit na račun opekarnarjev in države, nadalje da se naj zakon striktno izvaja tudi v pogledu domačih obrti; da se zabrani občinam in zemljiščim najemnikom izdaja zemlje za izdelovanje opeke potom sušmarjev; da se vsako začetno delo pri opekarskih proizvodnih podvzih predpisane postopku, da se jim prej uveljavijo sankcije za izvajanje uredbe o normiranju opeke, pri čemer naj oblasti vrše strogo kontrolo. Zabrani naj se uvoz gradbenega materiala, posebno asfaltnih sestavin.

Prosimo ministar za gradbe, da se v bodoče nikomur več ne izdajajo specialna dovoljenja za izdelovanje opeke starega formata, ker izliva to neželjeno konkurenco, s čimer se krši uredba o normiranju opeke. Naše poljedelstvo naj se uredi v racionalnem smislu, da se pomaga kmetu. S tem bi se dosegel življenski denarni obtok, ustvarjeni bi bili kreditni pogoji in dvignila bi se gradbeno delavnost. Zahtevamo, da se omogoči denarnim zavodom izvrševanje obveznosti napram vlagateljem, za gospodarstvo pa naj se zopet ustvari kredit.

Zahtevamo oprostitev davkov za nove zgradbe, ukinitve fiskalnih ukrepov, elastičnosti za gradbeno in in vseživljensko dovoljenje, nadalje ukinitve take na gradbeni material, da postanejo nove zgradbe rentabilne, saj je gradbeno delavnost ključ za splošno gospodarsko konjunkturo.

Zahtevamo, da se iz fonda za javna dela določi čim večji del za gradbo državnih, banovinskih in občinskih poslopij, prav posebno za zidanje osnovnih šol v vsaj državi, a v prvi vrsti tam, kjer se plačujejo sedaj visoke najemnine, v drugih poslopijih.

Iz Kamnika

Krajevna protituberkulozna liga je prišla živahno delovati. Odbor, izvoljen na zadnjem občnem zboru, je sestavljen takole: predsednik dr. Julij Polec, zdravstveni inšpektor; podpredsednik Drago Uhle, delovodja; tajnik Fran Kratnar, predsednik občine Kamnik; namestnik tajnika France Jagodici; blaginjak Srca Alojzij, delovodja; odborniki dr. Matjašič, dr. Pucelj. Odbor je pridobil za sodelovanje tudi več dam in gospodov, ki se marljivo udeležujejo pri človekoljubnem delu. Nadel si je težko nalogo, ustanoviti v Kamniku protituberkulozni dispanzer, ki bo pod vodstvom strokovno izvečnega zdravnika in sester skrbel za četniti in za zaščito pred to nevarno boleznijo. Delokrog lige obsega dosedanje zdravstveno okrožje, in sicer občine: Homenec, Kamnik, Kamniško Bistrico, Komenda, Motnik, Nevleje, Radomlje, Tuhinje, Vodice. Vdruževanje te preložitne ustanove zahteva na leto okoli 60.000 Din. Za realizacijo načrta pa je najnujno potrebno sodelovanje vseh faktorjev, občin, župnih uradov, šol, organizacij, delavstva, tovarn itd., skratka vsa ljudstva. V nedeljo bo v dvorani Kamniškega doma predaval dr. Robert Neubauer, primarij zdravilišča na Golniku, o »Borbi proti tuberkulozi«. Želimo bi bilo, da bi se tega predavanja udeležili vsaj po en član vsake družine. Vstop je vsakomur prost, pobirali se bodo le prostovoljni prispevki.

Smrt berača na cesti

55letni, popolnoma slepi Debevec Janez iz Sel, stanujoč na Sutni, oče treh mladoletnih otrok, je v ponedeljek prosjačil po občini Nevljah. Vodil ga je njegov sinček Jožek. Ko je prišel v vas Porebr, mu je zdajci postalo slabo. »Tema se mi je napravila v glavi«, je šel rekel sinčku. Se sedel in takoj umrl. Truplo so prepeljali v mrtvašnico v Nevljah.

Naše gledališče

DRAMA
Začetek ob 20. uri.
Četrtek, 7. marca: »Sluga dveh gospodov. Red A.
Petek, 8. marca: Zaprt.
Sobota, 9. marca: Vihar v kozarcu. Red C.
Nedelja, 10. marca: Ob 15. Sluga dveh gospodov. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20. Postrček. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.
Ponedeljek, 11. marca: zaprt.
Torek, 12. marca: Bledni ognji. Gostovanje drame v Celju.

V soboto bo Bruno Frankova komedija »Vihar v kozarcu« za red C. Aktualno delo s posrečenimi značaji in odličnimi kreacijami v okviru literarnega vrednega teksta.

Dne 16. t. m. bo proslava 25 letnice umetniškega dela g. Milana Skrbinskega. Pripravlja se Shakespearejeva igra »Beneški trgovec«, v kateri bo igral g. Skrbinskež žida Shylocka.

OPERA
Začetek ob 20. uri.
Četrtek, 7. marca: štirje grobljani. Red Četrtek.
Petek, 8. marca: Zaprt.
Sobota, 9. marca: Mignon. Gostovanje gđe. Erike Druzović. Red Četrtek.
Nedelja, 10. marca: Ob 15. Netopir. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20.: Zdalj vam eno zaigram. Izven. Cene od 36 Din navzdol.

Abonente reda Četrtek opozarjamo na izpremembo repertoarja. Namestu napovedane opere »Mignon« imajo drvi za svoj red Wolff-Ferrarijevo delo »štirje grobljani«, v soboto pa »Mignon« z gđe. Eriko Druzović. Uprava gledališča je primorana dati abonementu ta teden dve predstavi, da nadomesti v oktobru izpadle predstave.

Veliko zanimanje za smuške tekme v Planici

Prijavili so se najboljši skakači sveta — Rok za prijave je podaljšan do nedelje

Ljubljana, 7. marca. Letošnje skakalne tekme v Planici nam obetajo atrakcije prve vrste. Za nobeno drugo prireditelj v Jugoslaviji svet še ni pokazal toliko zanimanja, kajti vsem je še živo v spominu lanska tekma, ko so bili doseženi rezultati, ki so presenetili vse. Planiška skakalnica je bila predmet živahne razprave o priliki zasedanja glavnega odbora FIS v Visokih Tatrah. Ko so pri zletu misli razpravljali o skakalnicah, so se po svetu širile vse mogoče vesti. Senzacija željni leti so pričočevali dolge vesti o najnovejših skiepkih FIS, češ, da bodo vse tako zvane »mamutske« skakalnice prepovedane, dokler se ni zvedelo, da FIS nima ničesar proti gradnji velikih skakalnic. Skakalnica v Planici je bila priznana s pridržkom, da se lahko na njej vrše vse mednarodne prireditve, ne pa za prvenstvo FIS. Seveda tudi ta sklep še ni končno veljaven, kajti drugo leto bodo o priliki zimke olimpijade v Garmisch-Partenkirchnu, ko se bo istočasno vršilo tudi tekmovanje FIS, skakali na veliki skakalnici, ki prav tako dovoljuje skoke čez 80 metrov. Tudi ta skakalnica spada torej v vrsto mamutskih skakalnic in če bo glavni odbor FIS pri tem zatisnil oči, bo s tem neposredno moral predrugačiti tudi skiep glede Planice.

O priliki tekem FIS so bili zbrani razni narodi. Njihovi zastopniki so se oglašali pri naših tekmovalcih ter jih izpravevali o planiški skakalnici ter njenih arhiti. Splošno znano je namreč, da so vsi lanski udeleženci skakalne tekme v Planici enodušno zatrjevali, da še niso skakali nikjer tako varno in da prekaša Planica v tem pogledu vse ostale skakalnice.

Nadzorstvo nad živili

Nekaj podatkov o ljubljanskih tržnih razmerah in nadzorovanju živil

Ljubljana, 7. marca. Velika mesta so glede na prehranjevanje vezana na uvoz živil iz bližnje in daljnje okolice. Da pa ne pridejo ta trg slaba ali pokvarjena živila, je potrebna posebna služba, ki nadzoruje prodajo življenjskih potrebščin. V Ljubljani imamo tržno nadzorstvo, ki opravlja to službo.

V čem obstoji ta služba? Na podlagi zakona o nadzorstvu nad življenjskimi potrebščinami so pod nadzorstvom javnih oblasti zaradi zaščite narodnega zdravja in zavarovanja zdrave prehrane prebivalstva, življenjske potrebšchine, pijače vseh vrst, začimbe itd. Tržna nadzorstva imajo nalogu, da skrbijo za dobro kakovost življenjskih potrebščin v surovem in predelanim stanju, da preprečujejo prenašanje nalezljivih in parasitnih bolezni z življenjskimi potrebščinami, da preprečujejo zastrupljanje in škodljivo vplivanje na zdravje s potrebnimi pripravami, orodjem in posodami, v katerih se te potrebšchine hranijo. Njihova naloga je, da preprečujejo za zdravje škodljive imitacije in falsifikacije življenjskih potrebščin ter škodljive vplive na hranilno vrednost živil.

Praktično se to izvršuje na ta način, da nadzorstveni organi pregledujejo prostore in kraje za proizvodnjo, predelovanje, prodajanje in hranjenje življenjskih potrebščin ter da jemljejo po potrebi vzorce živil, odnosno predmetov, iz katerih se napravljajo. To se vrši bodisi na prostorih proizvodnje in pridelovanja ali pa v drugih krajih, kjer se živila spravljajo, odnosno prodajajo. Vsi se pa tudi nadzor nad vsemi oskrbovalnicami, če odgovarjajo higienskim predpisom. Odvzete vzorce pošilja tržno nadzorstvo v kemični pregled higienskemu zavodu, ki so naložili za to ustalovljeni. Preglede izvršujejo strokovnjaki.

O izvršenem pregledu izda higienski zavod uradni certifikat o preizkušanju. Mleko se na primer preišče glede na obli pregled, na omešanje, na kislost, na specifično težo, maslobo, sušino ter maslobo sušino, na Tramsdorf (vrsta analize), na leukocite (vnetje vimen), streptokoke, pa tudi na patogene bakterije. Druga živila se pregledajo na reakcije, na vlago, pepel, kislost, specifično težo, ekstrakte, refrakcijo in mikroscopično glede bakterioloških kali.

Ako živila ne odgovarjajo, je lastnik, odnosno prodajalec dolžan plačati pristojbino, ki je zakonito določena za gotove vrste pregledov. Poleg tega je pa še kaznovan po zakonu o živilih ter se kaznuje z zaporo od 1 meseca ali v denarju do 10.000 Din, v težjih primerih pa smeta biti oboje kazni združeni. Te kazni izrekajo upravne oblasti pred stopnje. Težki primeri, kakor občina goljufija in drugo, se kaznujejo po kazenskem zakoniku. Pod kazenske odredbe spada torej razpečevanje življenjskih potrebščin, ki so škodljive zdravju. Sem spada tudi zaposlenost oseb (pri prodaji ali pripravi), ki bolehalo na nalezljivih boleznih, uporaba škodljivih barv ali začimb in sredstev za predelavo živil. Prav tako je prepovedana uporaba škodljivih ali strupenih sredstev za čiščenje posod ali orodja. Življenjske potrebšchine se ne smejo hraniti v shrambah, kjer bi se pokvarile. Pod tržno nadzorstvo spada tudi ureditev živilskega trga samega. Pregled vseh življenjskih potrebščin v večjem mestu zahteva ogromno dela in je v to svrhu potreben večji aparat z izkuštenimi močmi. Tržno nadzorstvo tudi regulira cene življenjskih potrebščin. Pri tem ni izzevka tudi za pripravljena živila, hrana, kurivo, mrvica, deželni pridelki, semena itd. Po ministrski odredbi imajo v večjih mestih nadzorstvo nad življenjskimi potrebščinami zdravniki. Ti pregledujejo osebe, ki imajo opravka s prodajo ali pripravo živil.

V Ljubljani imamo dva trga, centralni trg na Vodnikovem in Pogacarjevem trgu in pomerijski v Sp. Šiški. Izkušnja je pokazala, da je Ljubljana še premajhna za decentralizacijo trgov, kar dokazuje tržni šef pri Sv. Jakobu. Manjši trgi so odvisni od branjeve, kar podražuje blago, ker ne pride naravnost iz prve roke. Na cen-

ce. To se je pokazalo tudi pri tekmovanju na Jarolimski skakalnici v Visokih Tatrah. Država je za njeno gradnjo ogromno žrtvovala in so jo gradili z vsjo skrbnostjo. Kljub temu se je pokazalo, da še dolgo ni tako sigurna kakor naša v Planici in se je veliko število skokov končalo s padci. Padali so celo znani norveški, švedski in finski skakači, da ne govorimo o Srednjeevropskih, ki so skakali še slabše. Kakšno zanimanje je za 17. marec, najbolj pričajo mnoge prijave iz najrazličnejših krajev Evrope. Izmed Norvežanov so se prijavili vsi, ki so se tekmovali lani, mnogo je pa tudi novih. Med njimi naj omenimo zlasti olimpijskega zmagovalca Reidarja Andersena, ki prav nič ne zaostaja za bratom Ruud. Med prijavljenimi je tudi olimpijski trener nemških skakačev Raabe, ki prav tako spada med svetovno skakalno elito. Zlasti veliko zanimanje kaže sosedna Avstrija, ki je prijavila vso svojo skakalno gardo. Najprej je bilo prijavljenih 20 skakačev, naknadno pa so se prijavili še trije. So to najboljši skakači, ki so se proslavili na neseštetih tekmah. Posebno znani so Gressor Höll, brata Markus in Gustav Maier, Hans Schroll, Galleitner, Pfurner ter avstrijski prvak v kombinaciji Hauser. Izmed švicarjev se je za sedaj prijavil Kuster, za Kaufmannov najboljši švicarski skakač. Tudi Nemci so prijavili svojo udeležbo, vendar pa še ne imen.

JZZS je prijave podaljšal do nedelje in bodo do takrat doseple poleg nemških tudi poljske prijave. Izmed Poljakov bosta bržkone nastopila Stanislaw Maruszewski in Bronislaw Czech, tako da bomo letos videli v Planici najboljše skakače sveta.

Davek na delavske mezde

Po razsodbi državnega sveta je pobiranje 1% davka od delavskih mezd nezakonito — Ministrstvo bo najbrže kmalu odredilo, naj se ta davščina ne pobira več

Lani so davčne uprave predpisovale po nalogu finančnega ministarstva 1% izredno davščino na delavske mezde ter so jo odtegovali skoraj do konca leta. Pobiranje te davščine je pa nezakonito in je delavstvo že lani interveniralo, da se davek ukine; podprli so ga tudi delodajalci. Ministrstvo je tedaj dalo zagotovilo, da bo zadevo uredilo v smislu zakona. Nekateri delavci so se medtem tudi pritožili na upravno sodišče v Celju, ki je razsodilo, da je ta davščina nezakonita ter da se ne sme odtegovati. Finančna direkcija v Ljubljani se je pritožila proti razsodbi na Državni svet, ki je po razsodbi potrdil, nakar je finančna direkcija takoj ukinila pobiranje davščine.

Ker se odtegljaji delavstvu niso vrtili in ker so dobili delodajalci celo nalog od davčnih uprav, naj zopet odtegljuje davek od mezd, so se zastopniki delavstva obrnili na finančno direkcijo za pojasnilo. Zvedeli so, da je odredeno nadaljnje pobiranje davščine, dokler ne bo ministrstvo izdalo drugih navodil. Zastopniki grafičnega delavstva, med njimi predsednik ljubljanske podružnice SGRJ D. Kosem in J. Strukelj, so se mudili pretekli teden v Beogradu ter intervenirali na pristojnih mestih.

Delegata sta se obrnila na pomočnika finančnega ministra g. Letica, ki je izjavil, da že dela na stvari, treba bi pa bilo konkretnih predlogov. Nato sta delegata predlagala: davščina v obliki 1% prisosa, naj se takoj ukine, odnosno, naj se ne obnovi več, kjer je ukinjena; odtegljaji za ta davek naj se takoj vrnejo delavstvu. D. Kosem in J. Strukelj sta v tej zadevi posredovala tudi pri ministru dr. D. Marušiču in minister je pokazal vse razumevanje za stvar, zlasti še, ker je velikega socialnega

pomena, da delavske mezde niso obdavčene še z izrednimi davki.

Ko sta se delegata drugič obrnila na pomočnika finančnega ministra, je izjavil, da ni upanja, da bi delavci dobili vrnjene odtegljaje, pač pa se lahko računa s tem, da v bodoče ne bodo več pobirali izrednega davka. Sprejeta sta bila tudi pri finančnem ministru dr. M. Stojadinoviču, ki je povedal, da je zadevo že prejel v proučitev in objubil, da bo stvar kmalu urejena. Pričakovali je, da bo finančno ministrstvo izdalo kmalu nalog davčnim upravam, da se naj 1% davek več ne pobira. Delavstvo bo pa moralo še pridobiti davčne oblasti za to, da ne obnovijo pobiranja davka, dokler ministrstvo ne izda novih navodil.

Glede vrnitve odtegljajev ni mnogo upanja. Morda je kakšna pravna pot, da bi delavstvo prejelo neupravičene odtegljaje, ki jih je tako težko utrpelo. Brez posebne, dobro organizirane akcije pa ni upanja na uspeh. Sodnim potom prizadeiti lahko sicer dosežejo moralni uspeh, dejanskega pa ne. Stvar bi morala vzeti v roke predvsem Delavske zbornice. Da se pa reši, kar se sploh rešiti da, se je treba zavzeti najprej, da davčne uprave ne bodo več pobirale davščine, kajti tudi odtegljaje, pobrane v bodoče, bi prav tako težko dobili kdaj vrnjene.

Zaradi tega davka se je delavstvo zelo vznemirjalo, kar je umljivo, ako pomislimo, da so delavske mezde izredno visoko obdavčene že posredno in da sploh ni bilo zakonske osnove za izredno davščino, zato bo vedelo se tem bolj ceniti uvidenost finančnega ministra in trud svojih zastopnikov, ki si nesebično prizadevajo, da se krivica odpravi.

Iz Trbovelj

Občni zbor SLD. Zasavska podružnica Slov. lovskega društva bo imela v nedeljo ob 10. dopoldne v gostini Forte svoj letni občni zbor. Pri tej priliki bo tudi predavanje o novem lovskem zakonu. Predaval bo urednik »Lovca« dr. Stane Bevč.

Za brezposelne rudarje. Rudnik Majevica pri Tuzli potrebuje 50 rudarjev, vsozavež in kopačev. Reflektanti naj se zgledajo v uradu artovske skladišnice, kjer bodo dobili podrobna pojasnila.

Sestanek glasbenih korporacij. V soboto bo ob 19.30 v rudniški restavraciji sestanek zastopnikov vseh tukajšnjih glasbenih korporacij in društev, na katerem bodo razpravljali o ustanovitvi glasbene šole v Trboveljah.

Zaupniški tečaj II. skupine. Načelnstvo II. skupine rudarske zadrge priredi 15-dnevni zaupniški tečaj, ki bo trajal od 6. do 23. marca t. l. Tečaj bo v Delavskem domu, predavanja pa bodo vsak dan, razen ob nedeljah, od 4. do 6. ure zvečer. V tečaj se lahko prijavijo člani vseh strokovnih organizacij. Na tečaju bodo predavali predvsem o socialni zakonodaji, o dolžnostih, pravicah in zaščiti delavskega zaupnika, o njegovem posredovanju, o državljanu ob stavkah, o postopanju pri predstojnikih, v uradih in ustanovah itd. Posetniki tečaja bodo praktično poučeni o administrativnem posredovanju delavskega zaupnika, tako na pr. o sestavi vlog, zapisnikov, resolucij in dr. Razen tega bodo tudi predavanja o nastanku premoega, o razvoju premoega industrije in o drugih vprašanjih, ki zanimajo rudarsko delavstvo.

Protituberkulozna akcija. Iz poročila o protituberkulozni akciji v lanskem letu, ki ga je sestavil šefzdravnik PT dispanzerja dr. Prodan, je razvidno da se zadnji dve leti, odkar obstoji v tukajšnji dolini PT dispanzer, res sistematično dela za zatiranje jetike v rudarskih revirjih.

Po tem poročilu je dispanzer lani izvršil 390 prvih in 485 ponovnih pregledov. Med novo sprejetimi pacienti je zasledil 31 odprtih, za okoliško nevarnih bolnikov. Skupno je bilo 875 kliničnih in 1088 rentgenoloških preiskav. Umetni pnevmotorax je bil dan 41 bolnikom v 532 primerih. Uspeh je zadovoljiv. — Občinski zdravnik dr. Jensterle je odredil, da so oddali v občinsko izolirnico 5 rodbinskih članov z nevarno tuberkulozo in jih na ta način izolirali od še neokuženih svojcev. — V tukajšnji bolnici se je lani zdravilo 58 bolnikov s pljučno boleznijo. Med njimi jih je bilo iz Trbovelj 47, iz laškega sreza 5, iz drugih krajev pa 6. Kostno jetiko so imeli 3, jetiko členkov 1. Največ bolnikov je bilo v starosti 21 do 30 let, najmanj pa od 10 do 20 odtomo od 50 do 60 let starosti.

Beležnica

KOLENDAR
Danes: Četrtek, 7. marca: katoličani Tomaž, Zvezda.
DANASNJE PRIREDITVE
Kino Metlica: Casanova XX. veka.
Kino Ideal: Rože z juga.
Kino Dvor: Buster, dobrotnik naroda.
Kino Šiška: Brod brez luke.
Alpinski predavanje ob 20. v dvorani Delavske zbornice.
Ljudska univerza: Predavanje dr. Stojana Bajčiča ob 19.15 na drž. trgovski akademiji.
DEZURNE LEKARNE
Danes: Mr. Leustek, Reslavska cesta 1. Bahovec, Kongresni trg 12. Komotar Nada, Vič, Tržaška cesta.

Berite Langerjevo povest »PES II. CETE«. Dobite jo v Tiskovni zadrugi in vsaki drugi knjigarni.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Danes velika premiera vefilma

Casanova XX. veka

MAX BAER,

slavni šampion v borbi za ljubezen tepe žene

Sodelujejo:

Myrna Loy Jack Dempsey Primo Carnera

Predstave ob 4., 7. in 9. uri. Predprodaja vstopnic od 11. do 13. ure. Rezervirajte vstopnice!

DNEVNE VESTI

— Glasnost JUU. Opozorjamo na slavnostni koncert v proslavo 50-letnice prezidenta češkoslovaške republike T. G. Masaryka, ki bo v petek 8. marca v Unioni. v Ljubljani. Pričakujemo, da se bo članstvo polnoštevilno udeležilo te pomembne proslave. — Sekcija JUU za dravsko banovino.

— Za gradnjo železnice St. Janž — Sevnica. Akcijski odbor za gradnjo te potrebne proge je zelo delaven. Za nedeljo zopet pripravila veliko manifestacijsko zborovanje, ki bo v Sevnici in ki bo še mogočnejše od prvega v Trebnju. Zahteva po železnici St. Janž — Sevnica je sedaj tako aktualna, da se mora neprestano ponavljati, dokler proga ne bo zgrajena. Tega se tudi zaveda ljudstvo in zato se obeta izredno številna udeležba na zborovanju. Prišlo bodo mnogostevilne deputacije iz mnogih krajev na Dolenjskem in zlasti bo mnogo udeležencev iz mirno-sko-trebanjske doline in Posavja. Zborovanje bo na glavnem trgu v Sevnici, v primeru neugodnega vremena pa pod streho. Za zborovanje se je osnoval v Sevnici poseben odbor, ki mu predseduje sevnikiški predsednik občine Fr. Trupej. G. ban dr. D. Puc je prevzel častno predsedništvo akcijskega odbora za gradnjo železnice in v odboru so tudi druge odlične osebnosti, kar zbuja upanje, da bo akcija kmalu dosegla uspeh.

— Prof. Lucien Tesnière o »Kroniki slovenskih mest«. Ugodna francoska revija »Revue des études slaves«, ki izhaja v Parizu, prinaša na strani 291 naslednje zanimivo poročilo o naši reviji »Kronika slovenskih mest«. Nova četrtletna periodika, ustanovljena o priliki petdesetletnice zmagе slovenskega življa v občinskem svetu ljubljanskem, je popolnoma posvečena slavi tega mesta ter ima lepo literarno vsebino. V treh izidih številnih se opazijo posebno študija Ivana Laha o Milošu Obrenoviću v Ljubljani, sestave Ivana Vrhovnika o rabi slovenskega jezika v cerkvah in dragoceno kroniko Ljubljane od 1. 1918 do mestnega arhiviranja. — Kronika slovenskih mest se narača pri mestnem poglavarstvu v Ljubljani. — Celoletno stane 60 Din.

Noseče matere morajo skušati vsako zagatjenje odpraviti z uporabo naravne »Franz Josefove grenčice«. Predstojniki univerzitetnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno »Franz Josefovo vodo«, ker se lahko použije in se milo odpirajoči učinek zanesljivo pokaže v kratkem času brez neprijetnih stranskih pojavov. »Franz Josefova grenčica« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Smrtna kosa. V Kranju je umrl včeraj zadet od srčne kapi znani posestnik, gostilničar in občinski odbornik g. Ivan Kumer, star 61 let. Pokojnik je bil iz ugledne kranjske meščanske rodbine. Bil je zelo izobražen mož, saj je več let študiral pravo na Dunaju. Sodeloval je pri raznih organizacijah in društvih ter je bil tudi 14 let član občinskega sveta v Kranju. Za njim žalujejo žena in trije nedorošči otroci. Pokopali ga bodo jutri ob 16. h. Blaž mu spomin, preostalim naše sočustvo!

— Svetislav Petrovič in Pattiera v Beogradu. Včeraj jutraj sta prispela v Beograd filmski igralce Svetislav Petrovič in tenorist Tino Pattiera v družbi menažerja Evgena Šarina. Prihod obeta umetnikov je v zvezi s smimanim filma jugoslovenskega značaja in vsebine, ki bo posnet v raznih krajih naše države ter izgotovljen v več jezikih.

— Obsodba zaradi poverbe. Pred okrožnim sodiščem v Zagrebu se je včeraj zagovarjal bivši hišnik Jadranske zavarovalne družbe Nikola Marold zaradi poverbe 190.000 Din. Mož je dejanje priznal, zagovarjal pa se je, da ga je zapeljala slaba družba. Večino poverbe denarja je zapravil v družbi veselih žensk. Obsojen je bil na šest mesecev strogega zaporja in na izgubo častnih pravic za leto dni.

— Berač, ki je zapustil četrto milijona dinarjev. V Baškem Gradistu je nedavno umrl 66-letni berač Mihajlo Korniš. V njegovi slavnjaci so našli 2000 Din gotovine ter, vlozno knjižico za četrto milijona Din. Oblasti so tudi ugotovile, da je bil Korniš lastnik neke hiše v Zemunu, ki jo je pred leti prodal. Doselej se za dedščino ni še nihče oglašil.

— Roparski umor. V Malem Idložu pri Subotici so našli te dni mrtvo v njenem stanovanju vdovo Ivanka Mosonko. Zdravniki so ugotovili na vratu sledove davljenja. Ker je bila pokojnica precej petična, domnevajo, da je postala žrtev roparskega umora.

— Strašna osveta. V Mendalini blizu sibenika je včeraj 21letni delavec Mate Čaplak s kuhinjskim nožem zaklal 38letnega Špiru Jurkovića, očeta štirih otrok, ker ga je dan prej Jurkovič s svojim bratom vred prematil. Po zločinu je Čaplak pobegnil, vendar so ga ujeti morarji zvezali in izročili orožnikom. Pokojni Jurkovič je bil znan kot kvartar in prepeč, zanemarjal je rodbino in je mal denar celo od svojih otrok. Zato se za mrtvega očeta in moža niso zmenili ne otroci ne žena.

— Morskega psa so ujeli. Včeraj jutraj je pripeljal ribič Ante Grizdanović iz Sutivana v Split 3 m dolgega morskega psa, za katerega so ugotovili, da ljudem ni nevaren. Gre za vrsto alopia vulpes, Nemci mu pravijo Fuchshai. Značilen je zlasti njegov velik rep, ki je podoben srpu. Ta riba se hrani najpogosteje s sardeljami, za katerimi je tudi zašla v naše vode.

— Smrt režiserja K. H. Hilarja. V Pragi je včeraj jutraj umrl znameniti češkoslovaški režiser in dramaturg dr. Karlo Hugo Hilar, star 49 let. Njegova smrt pomeni za češkoslovaško filmsko industrijo in tudi gledališče hud udarec.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo vreme še nadalje. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Splitu 6, v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu in Skoplju 3, v Beogradu 1, v Sarajevu 0, v Rogški Slatini —1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 769.8. temperatura je znašala —4.2.

— Dobava. Strojni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema od 12. marca ponudbe za dobavo bakrenih plošč; od 14. marca pa za dobavo navojnih svetrov.

Zvočni kino Dvor

Tel. 27-30

Danes smeh v filmu

Buster dobrotnik naroda

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer
Vstopnina 4.50 in 6.50 Din

Iz Ljubljane

— Iz Akademsko starešinsko društvo »Jadrana« priredi v soboto ob 20. v vrtne salona restavracije »Zvezde« tovariški večer na čast svojim članom 70letnikom Jubilantom je 15, ki so bili pred okroglo 50 leti člani bivše dunajske »Slovenije«. Predsedstvo večera imajo trije šolniki, odborniki so 60letniki. — Odbor vabi vse stare in mlade starešine k številni udeležbi.

— Iz Opozorjamo še enkrat na alpinsko recitacijo, ki bo drevi ob 20. v dvorani Delavske zbornice pod okriljem Mladinske zveze J. S. Z. O tem predavanju je svojčas prinesel oceno že »Mariborski večernik«, kjer med drugim pravi, da je predavatelj Ivan Bučer »pred mnogostevilnimi poslušalci z mnogimi slikami in v klenem jeziku nazorno predložil »obrazce gor«. Mladi predavatelj, prvovrsten plezalec in obenem dobro uveljavljajoči se pisatelj je znal svoje lepe slike iz vseh področij planinstva organsko združiti z duševnostjo čutečega planinca, kakor smo le malokdaj slišali. ... Upamo, da bo mo tuji nocoj dejali isto o tej recitaciji, ker je tudi vstopnina zelo nizka.

— Iz O zgodovini Julijske krajine s sociološkega stališča bo predaval g. dr. Henrik Tuma v društvu »Tabor« drevi ob pol 21. v kemični predavalnici na realki (Vegova ulica). Vstop prost.

— Iz Delodajalci za pomočno akcijo. Mestno poglavarstvo v Ljubljani prosi vse ljubljanske delodajalce, naj blagovolijo čim prej nakazati za akcijo delodajalcev in delojemalcev v mesecu februarju zapadle zneske. Delodajalec plača za vsakega delavca in nameščenca po 2 Din, delavec in nameščenec pa po 1 Din na mesec.

— Iz Razstava Matije Jame. Znani naš pokrajinar Matija Jama odprl v nedeljo v Jakopičevem paviljonu razstavo svojih slik. Razstava bo odprta samo do konca marca, na kar občinstvo posebej opozorjamo. Upamo, da bo naša javnost znala ceniti delo tega umetnika in da se mu bo primerno oddolžila za njegov trud tako z nakupom slik kakor tudi z mnogostevilnim obiskom razstave.

— Iz V soboto in nedeljo bodo igrali v Sentažborskem gledališču sijajno francosko komedijo v petih dejanjih »Vzroki in učinki« ali »Kozarec vode«. Za izvestno delo imajo stalno na repertoarju vsa svetovna gledališča. Vsebinska komedija je zabavno-satirična in v obdelavi dela se vidi vsa duhovitost slavnega pisatelja Scribe. Godi se na dvoru kraljice Ane ob času vojne med Anglijo in Francijo. — Za komedijo je nabavila uprava odra nove kostume in dekoracije. Občinstvo naj si nabavi vstopnice od sobote dalje od 10. do 12. in od 15. do 17. pri blagajni v I. nadstropju Mestnega doma.

— Kdo izmed nas si ne želi preživeti nekaj dni na solnčnem jugu? To so sanje vsakega in vsake. Mnogi se zadovolje, če so tako srečni, da tisti čarobni jug gledajo samo na platno. To se bo zgodilo v petek ob 14.15, ko bo ZKD predvajala lepo in veselo opereto »Dvorec na jugu«. V tem filmu nastopajo samo znani in priznani igralci. Za smeh in zabavo bo skrbel znani komik Pavel Kemp v filmu sodelujeta tudi Liliana Haidova in Viktor de Kowa. Film je bil v pretežni večini posnet na našem jugu. Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50, in 6.50 Din.

— Iz Pregled motornih vozil. Dne 14. t. m. bo od 8 do 10.30 poslednji letni pregled motornih vozil, ki niso pod plombo. v Ljubljani: na Bregu št. 20, policijska stražnica, dovoz z Novega trga, in sicer za policijski okoliš in sresko načelstvo v

Ljubljani. Vozac ima predložiti komisiji: 1. saobračajno knjižico s potrdilom o plačnem državnem in banovinskem davku, 2. kolek za 100 Din v prometno knjižico po t. p. 90 a, 3. 54 Din v gotovini kot takso za komisijski pregled za vsak avtomobil odnosno 27 Din za vsak motocikel, 4. vozniško izkaznico, overovljeno za 1. 1935, 5. 25 Din za novi evid. tablici. Vozilo je predložiti komisiji čisto in s vsemi pripravami, kakor se rabi na vožnji. Uprava policije poziva lastnike, naj svoja vozila pravočasno pripeljejo komisiji v pregled. Obenem jih opozarja na važnost letošnjega pregleda in prijave, ki sta namenjena tudi v druge svrhe in ne samo za registriranje. Da ne bo sastoja pri pregledu, naj predložijo lastniki pravočasno pravilno izpolnjene prijave, ki so zelo obsejne, v kolikor jih še niso vložili. Lastnikom vozil, ki so plačali vse takse in vložili prijavo, bo izdala in plombirala uprava policije takoj na mestu novi evid. tablici za 1. 1935. Zamudniki ne bodo smeli dalje voziti z nepregledanim vozilom.

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice. Drevi točno ob 20. vaje mešanega zbora. — Iz Prirodoslovno društvo bo imelo svoje 6. predavanje v soboto v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi. Predaval bo g. priv. doc. dr. B. Škeriš o »Vplivu podnebja na spolno dozorevanje ženske«. Vabljeni so člani in prijatelji društva. Začetek predavanja ob 18.

— Iz Vrtnarska dela v Tivoliju. To zimo so podirli v Tivoliju več trhljih kostanjev skoraj v vseh drevoredih. Kostanji v Tivoliju so že okrog 100 let stari in mnogo dalje kostanj ne traja. Zato je bilo potrebno že pred leti, da so začeli trebiti slane kostanje, ko so razširili glavni drevored. Vrzeli, ki nastanejo v drevoredih, vedno sproti izpolnijo z mladimi drevesi. Tudi sedaj nasajajo druga drevesa in sicer platane, ki so najboljše za drevored ter imajo veliko prednost pred kostanji. Zato bodo s časom iztrebili vse kostanje ter nasadili namestu njih druga drevesa.

— Iz Na Vrtači imamo posebne vrtače, ki so nekoliko podobne kraškimi vrtačam, in sicer v Levstikovi ulici, ki je sicer zelo lepa, kakor vsa nova četrt ob tobačni tovarni. Zato je še tem bolj kričeča nesnaga sredi vil in tik ob cesti. Na zemljišču, kjer je bilo včasih stavbno skladišče, je sedaj zapuščen parcela s praznimi apnenimi jamami, ki jih nekdo zas-pava s smetmi. Gnijoči odpadki smrdijo v stanovanju ter kužijo zrak daleč okrog. Če nismo rahločutni glede estetike ter nas ne moti zanamarnost gmajne, bi bilo treba vsekakor nekaj ukreniti zaradi higijene, zlasti še, ker čakamo na to že več let.

Pride

GRAND HOTEL

GRETA GARBO

— Iz Prenagla vožnja z avtomobilom in njene posledice. Sredi se je peljal 32-letni monter mestne elektrarne Mirko Virant, doma iz Štepanje vasi št. 114, z nekim prijateljem v avtomobilu po Masarykovi cesti. Na vogalu Masarykove in Maistrove ulice se je avtomobil zaradi prenagle vožnje zaletel v občestni drog. Zaradi hudega sunka sta Virant in njegov prijatelj odletela na pločnik, pri čemur si je Virant pretresel možgane. Prijatelj, ki je ostal nepoškodovan, ga je naložil na nepokvarjeni avtomobil in prepeljal v bolnišnico. Naglica ni nikoli prida!

— Iz Celo pše krađeje, seveda ne ordinarnih počestnih poturjev, temveč pse plemenite pasme, da jih dobro prodajo. Tudi Fr. Govekar je imel na dvorišču svoje vile v Staničevi ulici 1 za varuha voljaka pristne sibirske pasme. Lepa in bistra žival, je izgubila ovratnik in ušla na ulico, kjer jo je mlad blapec zvalil s seboj na svojo. Petra cesto in jo baže nato zapodil. Verjetneje pa je, da je psa prodal, dasi to na policijski zanka. Mogoče je tudi, da je kdo psa ujel in privezal ter ga bo bržčas prodal izven Ljubljane. Pes se še nad teden dni ni vrnil domov, kar bi bil gotovo storil, če bi bil svoboden. Pred nakupom tega voljaka lastnik svari in prosi vse ljubitelje psov, naj mu — eventualno za nagrado — pomagajo, da pride zopet do svoje lastnine. Kdorkoli bi mogel lastniku dati glede psa kakšne podatke, je v njemdo prošni, naj sporoči g. Fr. G., mag. nad-svetniku v p., Beograd.

Iz Celja

— c Prihodnja predstava v Mestnem gledališču v torek 12. t. m. ob 20. Gostovala bo ljubljanska drama, ki bo uprizorila dramo dr. Iva Šorlija »Blodni ognji« v režiji M. Skrbinskega. Predstava je za abonma. Neabonentni dobijo vstopnice v predprodaji v knjigarni »Domovina«.

— c Učiteljski upokojenci iz Celja in okolice bodo imeli v soboto 9. t. m. ob 16. redni mesečni sestanek v Narodnem domu.

— c Umrla je v sredo v Celju (Slomskov trg 5) 77letna mestna reva Terezija Zabukovska, roj. Regnskova.

— c Preložen cross country. Za nedeljo 10. t. m. določeni cross country, ki ga namerava prirediti SK Jugoslavija v Celju, je preložen na poznejši čas. Datum bo še objavljen.

SPORT

— Izborna smuka je sedaj na Veliki planini in na Kravcu. Velika planina leži 1666 metrov visoko ter ima prostrano prekrasno smučišča. Posebno severozahodna stran kaže mirno, mehko, debele površje rahlega snega. Vreme je mrazo in solnčno. Na stari, en meter visoki snežni podlagi je zapadlo 20 cm snega ter si n. mogoče želeči primernejše smuke kakor je sedaj. Pristop iz Stahovice traja samo tri ure ter je sneg od Pasjih peči dalje. Pot je dobro gagažena. Glavno zimsko oporišče v Kamniških planinah pa je Kravac, 1700 metrov visok. Najlejša so vezbašča s smučarje v Krškem dolu in na zapadni strani Krška. Pristop iz Cerkelj mimo Sv. Ambroža traja tri in pol ure. Sloven- sko planinsko društvo priredi v soboto izlet na Veliko planino, kar je razvidno na društveni deski pri vhodu v pasajo na Aleksandrovi cesti.

-- in najrajši ves v volni!

Tako bi hotela mati obleči svojega ljubljence. Za oblačjenje deteta so tudi najboljše mehka in voljna vlakna volne; odkar pa imamo Schichtov Radion, je postala volna najprikladnejša. Volna se samo malo pretiska v mrzli raztopini Schichtovega Radiona, pa se brez truda odpravi iz nje vsa nesnaga. Ona ne postane trda, temveč ostane mehka in voljna in ohrani snežno belino, ali pa svežost prvotnih barv.

* Kar je dobro za nežno volno, velja seveda še v večji meri tudi za vse druge perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

R.J.1-35

Pomlad na ljubljanskem trgu

Na ljubljanskem trgu se pojavlja v vedno večji meri zgodnja zelenjava z našega juga

Ljubljana, 6. marca. Pomlad prihaja v deželo, kar se opazi tudi na našem življskem trgu. Zelenjave je čim dalje več tako domače kakor uvožene. Napredovali pa smo že v toliko, da sedaj ne uvažamo več kaj prida zgodnje zelenjave iz Italije, marveč jo dobavljajo z našega juga, v glavnem iz okolice Splita. Ta zelenjava je po kakovosti prav tako dobra, le cenejša je kakor pa uvožena iz inozemstva. Kilogram endivije stane 8 do 10 Din, kg špinate 6 do 8 Din. Na trgu je tudi že dovolj domačega motovilca, ki stane 6 do 7 dinarjev kg, radič 4 Din, cvetača 4 do 5 dinarjev, ohrovt 6 Din, kolerabe podzemljice 10 do 15 Din, zelenjava za juho pa 2 do 3 dinarje. Izredno veliko je za razmeroma še zgodnji čas na trgu tudi regrata, ki ga prinašajo ženske iz okolice pa tudi precej daleč z dežele.

Odkar se je pocenila volzna na železnici, prihajajo na trg še v večjem številu ženske od daleč z Dolenjskega, ki prinašajo obilo cenejšega blaga, s čemer ustvarjajo na trgu dokajšnjo konkurenco.

Sadja je na trgu še vedno veliko. Kilogram luksuznih jabolk stane 8 Din, kg ja-

bolik I. vrste 6 do 7 Din, II. vrste pa 5 Din. Oranže so po 0.75 do 2 Din komad. Liter mleka stane v Ljubljani Din 2 do 2.25, kg surovega masla 22 do 24 Din, čajnega masla 26 do 32, zelo poceni pa je sir. Kilogram bohajskega sira stane 18 do 20 Din. Pocaena so se zopet tudi jajca in stane eno 0.50 do 0.75 Din.

Z Dolenjskega prinašajo zlasti veliko perutnino. Majhen piščanec se dobi za 15 do 17 Din, večji pa za 20 Din. Kokoši stane 18 do 22 Din, nepitna gos 40 do 45 Din, domači zajci pa so na razpolago po velikosti, od 5 do 10 Din.

Govednina stane po mesnicah, prvovrstna 10 Din, drugovrstna pa 8 Din. Dokaj poceni je razna drobnjava, kakor vampi 6 do 7 Din kg, pljuča 4 Din, jetra 8 Din, ledvice 8 do 10 Din, možgani 10 Din, loj pa 2 Din kg. Teletina stane, prvovrstna 10 do 14 Din, telečja jetra 16 Din, pljuča pa 8 do 10 Din kg. Svinjina stane, prvovrstna 10 do 14 Din, drugovrstna 8 do 12 Din. Kostrunovina je po 6 do 8 Din kg, jagnjetina 10 do 12 Din in kg kozjega mesa 6 do 8 Din. Rovni sloji kupujejo tudi konjsko meso, ki stane kg 4 dinarje.

ga formata ter na vrhuncu zrele umetnosti. Razumljivo je torej, da vlada za njegov mariborski nastop nepeto zanimanje. Verjetno je, da v petek ne bo več mogoče dobiti vstopnic, zato priporočamo nabavo vstopnic in naprej. Za ta koncert bloki ne veljajo.

Zdravnik je s svojo krvjo rešil bolnico

Beograd, 6. marca. Prestolniški listi v zadnjih dneh mnogo razpravljajo o vprašanju, na kak način bi se dalo izvesti, da bi bila tudi revnim bolnikom v potrebi transfuzija krvi na razpolago. Tudi beograjske bolnišnice imajo v svoji evidenci mnogo ljudi, ki dajejo svojo kri na razpolago za transfuzije, kri pa morajo plačevati pacienti sami. V mnogih primerih premožnejši pacienti sami izberejo osebo, čije kri bo pretočena v njihove žile. V nujnih primerih se izvršujejo transfuzije krvi tudi na stroške bolnišniške uprave, zgodi pa se vendarle večkrat, da krvi ni na razpolago.

Za razpravljanje o tej važni zadevi je dala povod požrtvovalnost mladega zdravnika, ki je s svojo krvjo rešil revno bolnico. Pred kakimi 10 dnevi so pripeljali v bolnišnico mlado kmetico iz Zurbkova, Zagorko Atanaskovičev. Bila je v blagoslovljenem stanju v osmem mesecu, a je neprestano krvavela, tako da je bila potrebna hitra operacija. Za takojšnjo operacijo pa se niso mogli odločiti, ker se jim je bolnica zaradi velike izgube krvi zdela prešlaba. Ker pa je kar očividno pomenila, jo je zdravnik vendarle operiral in se je operacija popolnoma posrečila. Toda po operaciji je bolnica začela ugašati. Izguba krvi je bila prevelika. Bila je nujno potrebna transfuzija. A od kod naj bi se dobila kri, ker je bila nedelja in se tudi stalni dajalci krvi niso oglašali. Ponudila se je bolniška strežnica. Ker pa je bolnica tudi po tej pomoči še vedno slabela in je bilo očitno, da ji je treba še več krvi, ni zdravnik, ki jo je bil operiral in izvršil tudi prvo transfuzijo, prav nič pomisljal, temveč je pretočil še 400 gramov svoje rastle krvi v njene žile. Bolnica, ki je bila prej že bolj podobna mrliču kakor pa živemu bitju, je kmalu odprla oči in izpregovorila. Požrtvovalnost zdravnika jo je rešila.

Pomota.

— Kako pa kaj tvoj brat?
— V bolnici je.
— Oh, kaj se mu je pa zgodilo?
— Nič, za sekundarije je bil imenovan.

Georgij Šilin:

Počasna smrt

Roman.

Prihranki bi bili morda ležali nedotaknjeni do Kravcove smrti, da ni nekega dne prišlo na naslov ravnatelja naselbine pismo neke ženske. Prosila je, naj na navedeni naslov pošljajo denar, kar ga zasluži Kravcov, seveda če bo Kravcov s tem sporazumen. Sicer pa v tem pogledu ni prav nič dvomila. Sodila je, da bo za soglasje povsem zadostovalo, če Kravcovu sporoče, kdo je pisal to pismo. A v pismu ni bilo nobenih razlogov, ki bi pojasnjevali upravičenost te prošnje.

Ko je doktor Turkejev prečital to pismo, je bil ogorčen in hotel ga je vrediti v koš, pa si je premislil in dal poiskati Kravcova. Čim je Kravcov zagledal pisavo, je njegov razjeden obraz zdrgetal, kakor da ga je nekdo udaril z bičem. Pomežiknil je in dolgo ogledoval podpis. Potem je vrnil pismo doktorju Turkejevu in ga vprašal:

— Kaj ona piše?

— Drage moj, — je odgovoril Turkejev, — to pismo morate prečitati sami. Gre za denar. Priznam pa, da sem presenečen. Ne poznam in nočem poznati tujih privatnih zadev, vendar se mi pa zdi to čudno. Od gobavca zahtevati naenkrat denar, kakor da je odkril nov zlat rudnik.

Turkejev je pojasnil Kravcovu vsebino pisma in se radovedno ozrl nanj. Kravcov je razprostrl roke in takoj brez pomisleka je izrazil svoje soglasje.

— Torej naj pošljamo denar? — se je začudil zdravnik.

— Kar pošljajte ga, — je odgovoril Kravcov tiho.

Od tistega dne je pošiljal Pyhačev Kravcovu pripadajoči denar na naslov, označen v pismu.

Vsa naselbina gobavcev je kmalu zvedela za to pismo. Posebno zanimanje zanj je pokazal Protasov, ki je takoj izrazil svoje naziranje in prišel do zaključka, da se nudi tu nova možnost proučiti značaj če že ne vseh gobavcev, pa vsaj Kravcova samega.

Še istega dne se je zglasil pri Kravcovu.

— Vem, da so v življenju stvari, o katerih človek težko ali pa sploh ne more govoriti. Oprosti. Ne pozabi pa, da se ne zanimam za to zadevo kar tako za prazen nič. Nisem klepetulja, nisem spletkar. Radovednost me ni prignala k tebi, o tem si lahko prepričan. Zato mislim, da te smem vprašati, kakšna ženska je to? Zakaj hoče imeti od tebe denar? Zakaj ji ga brez oklevanja pošiljaš? Zakaj ni nikoli nikogar k tebi in odkod se je vzela tvoja bolezen? Počakaj, ne obračaj mi hrbta.

Kravcov je mrko gledal Protasova in molčal.

— Dobro, šilil te ne bom! Če ne moreš govoriti, pa ni treba, jaz pa vendar vem, da takega bremena, kakor ga nosiš ti v svojem srcu, ni mogoče vse živ-

ljenje prikrivati. Odgovori na moja vprašanja in odleglo ti bo. Boš videl, kako prijetno ti bo potem pri srcu.

Kravcov je pa še vedno molčal in zrl na Protasova kakor od nekod iz daljave. Slednjic je Protasov nehal spraševati. Bil je prepričan, da bo Kravcov prej ali slej začutil potrebo odkriti mu svoje srce.

Človek ni kamen.

Protasov je imel prav.

Do tega je prišlo slučajno, šele čez nekaj mesecev. Neke noči, ko ni mogel spati in ko ga je bolela glava, je Protasov vstal, oblekel suknjič in odšel na dvorišče. Naselbina je spala. Daleč naokrog je vladala grobna tišina. Vse luči na dvoru gobavcev so bile ugasnjene. Gobavci so spali, pozabili so bili na križe in težave svojega mračnega življenja. Le tam daleč iz stepe se je zdaj pa zdaj začulo otroško jokanje šakalov. Vasilij Petrovič je krenil po naselbini in se ustavil šele pred zadnjo hišico. Tam je stanoval Kravcov. Toda zakaj je bilo njegovo okno še tako pozno razsvetljeno.

— Evo ti. Ne spi! Zakaj neki ne spi? — je pomislil Protasov in stopil k oknu. Okno je bilo zagrinjeno, v izbo se ni videlo. Protasov je stopil k vratom in opazil, da pada skozi špranjo pod vrati svetlobni žarek na tla odprtega hodnika. Izkazalo se je, da vrata Kravcove spalnice niso bila zaklenjena. Protasov je pritisnil na kljuko in vstopil.

Razprostrti rok kakor na križu je stal Kravcov tik ob steni in zrl na Protasova z očmi, iz katerih je odsevala groza. Zašepetal je nekaj, toda Protasov ni razumel njegovih besed. Šele čez nekaj časa je dosegel Protasova Kravcov glas:

— Kaj hočeš? ... Čuješ, kako si prišel sem? Zakaj si prišel sem?

Protasov se je vprašujoče ozrl na Kravcova in spoznal je, da hoče Kravcov s svojim telesom zakriti na steni višeo sliko.

— Ti čudak, ti, kako si me prestrašil.

— Zakaj si prišel sem? — je zašepetal Kravcov znova. Kako... kako si prišel sem?

— Zdaj pa vidim, da si res znorel. Zakaj bi pa ne mogel priti k tebi? Kaj sediš v ječi ali v raju? No, prijatelj, nisem se nadejal, da me boš tako sprejel... Eh, eh!

In Protasov je hotel takoj oditi.

— Če imaš res kaj takega, — je pripomnil, — česar drugi ne smejo videti, pa odidem, nič se ne boj, ne bom te nadlegoval. Toda zakaj me tako debelo gledaš? S svojimi očmi bi lahko človeka do smrti prestrašil. Menda se ti je res zmečalo. Saj me sploh ne spoznaš.

Obrnil se je k vratom in pritisnil na kljuko, toda v naslednjem hipu je zaslišal Kravcovov glas:

— Počakaj, ne hodi proč! Ostani!... Če si že vstopil — pa bodi moj gost... Naj bo, saj je vseeno.

Protasovu se je zdelo, da teh besed ni izgovoril Kravcov, temveč nekdo drugi, nekdo, stoječ za steno.

Korziški tiger pred sodiščem

Te dni se je pričel v Bastiji senzacionalen proces proti zadnjemu banditskega poglavarju s Korziške Spadi, ki je dobil zaradi svoje krvoločnosti pridevek »korziški tiger«. Za razpravo vlada tako ogromno zanimanje, da je bila razpravna dvorana na sodišču mnogo prepolna in se vrši proces v operi.

Spada je nad deset let strahoval vso Korziko. Nekoč je v prepričnem ustrelil dva oračnika, nato pa se je zatekel v gozdove, kjer mu dolgo niso mogli priti do živga. Obtožen je osem umorov, med njegovimi žrtvami je pet orožnikov. Spada je bil vodja velike banditske tolpe, ki se je l. 1932 z velikim uspehom upirala celi armadi francoskih orožnikov in regularnih čet, opremljenih z najmodernejšim orožjem. Zane so še podrobnosti tega dramatskega pohoda. Spada je bil izredno drzen. Nekoč je celo povabil v svoje skrivališče francoske in druge novinarje in poskrbel tako za primerno propagando. Kljub temu ga francoske čete niso mogle prijeti. Čeprav je bil popolnoma obkrožen v svojem skrivališču, se je preoblečen v kmetico spretno prebil skozi goste vrste in jim ušel. Naslednje leto pa so ga prišli v hiši njegovih staršev, kamor je prostovoljno prišel. Toda o nekdanjem Spadi ni bilo več sledu, mož je bil živčno popolnoma strit in zdi se, da trpi na maniji zasledovanja.

Hussarekova smrt

Na Dunaju je včeraj umrl predzadni ministrski predsednik v avstrogrski monarhiji in prejšnji dolgoletni prosvetni minister Maks Hussarek pl. Heimlein, star 70 let. Pokojnik je bil rojen l. 1865 v Bratislavi kot sin avstrijskega častnika. Studiral je pravo in promoviral l. 1882 na Dunaju. L. 1893 je postal docent za cerkveno pravo na dunajski univerzi in l. 1907 honorarni

profesor. L. 1911 je bil imenovan za prosvetnega ministra in je ta resor obdržal do l. 1917. Po padcu Seidlerjevega kabineta v l. 1918 je sestavil novo vlado, ki pa ji ni dolgo predsedoval. Pokojnik je bil priznana avtoriteta na polju cerkvenega prava ter se tudi publicistično živahno udeleževal.

Žrtve plazov

Še nobeno leto niso plazovi zahtevali toliko žrtv kakor letos. Temu so krive nagle izpremembe vremena, sedaj potegne jug, sedaj sever. Te dni sta se v planinah zopet pripetili dve veliki nesreči, ki sta zahtevali več človeških žrtv. V soboto se je odlepila iz Prage večja družba izletnikov in smučarjev na Djumbir v Tatrah. Med njimi so bili uradnik Jan Herout, praški arhitekt J. Kohliček, knjigovodkinja Viljemina Beer, Kohličkova nevesta Ana Hvalaček ter uradnika Josip Ritter in Otokar Stein.

V ponedeljek so zapustili koč na Djumbiru ter se spustili v dolino. Nenadoma je nastal silen snežni metež, ki je sprožil tudi velik plaz v dolžini 150 m, ki je smučarje pokopal pod seboj. Rešila se je samo Hvalačkova, ki je bila slučajno nekoliko oddaljena od ostalih in je plaz ni pobral. Trupla ponesrečenih smučarjev so že izkopali izpod snega in jih prepeljali v mrtvašnico v Podbrezovo.

Tudi nad Boznom se je utrgal velik plaz, ki je zalotil štiri tihotapce. Rešil se je samo eden, ostali trije pa so se pod ogromnim snegom zadušili.

Berlin četrto največje mesto sveta

Po najnovejši statistiki ima Berlin 4.189.400 ljudi in je sedaj četrto največje mesto sveta. Newyork šteje 7.478.000, s predmeti celo 11.000.000 prebivalcev, Tokio 5.486.000, London pa 4.358.000. Število zakonov je naraslo od 36.000 na 46.000. V Berlinu je 100.000 ljudi, ki se pišejo Schulz, Schultze in Schulze, največ pa je Müllerjev, ki so jih našli 80.000, raznih Schmidtov pa 70.000. Poleg tega je okrog 30.000 Meierjev in Lehmannov, več tisoč Hofmannov, Neumannov itd. Zelo znano ime je tudi Krause.

Najhitrejši vlaki

Prizadevanje posrednih držav, da bi svoj promet čim bolj pospešile, ima za posledico, da se selijo rekordni hitrosti vlakov iz države v državo. Največjo hitrost na svetu ima zdaj nemški brzi vlak, znan pod imenom »Fliegender Hamburger«, ki vozi med Berlinom in Hamburgom na 286,8 km dolgi progi. Ta vlak vozi s povprečno hitrostjo 124,7 km na uro. Na drugem mestu glede hitrosti je angleški Cheltenham Flyer, ki vozi med Svindonom in Londonom s povprečno hitrostjo 114,8 km na uro. Ta proga je pa dolga samo 124,4 km. Tretje mesto zavzema francoski Sud Express, ki vozi iz Pariza do Bordeauxa

55 minut. Največjo hitrost, in sicer 113 km na uro, razvija na progi med Poitiersom in Angoulemom.

Sud Expressu sledi cela vrsta francoskih brzovlakov s povprečno hitrostjo 100 do 109 km. To so zlasti brzovlaki na progah Paris—St. Quentin, Paris—Rouen, Paris—Nancy, Mulhouse—Strasbourg in Dijon—Lyon. V to hitrostno skupino spadata tudi dva nemška in en angleški brzovlak. Kaj pa Amerika, o kateri tako pogosto slišimo, da ima najhitrejšje vlake? Ta je šele na 26. mestu s svojim najhitrejšim vlakom, vozečim 101 km na uro. Samo na zelo kratki progi Chicago—Milwaukee vozi tam električni vlak s hitrostjo 120 km na uro.

SOKOL

Mladinski odsek Sokola l. Ljubljana, Tabor, priredi v nedeljo ob 15. v velik dvorani Tabor čajanko za moško in žensko dečo. Deča je pripravila sama zelo lep in zabaven spored. Vabimo starše in prijatelje naše deče k tej prireditvi iz prijaznosti bo našim mlaičkom zapel nekaj pesmi priznani kvartet »Fante na vasi«. a sporedu je več telovadnih in pevskih točk, šaljivi nastopi in godba. Po čajanki bo tombola. Vstopnine ni. Zdravo!

Dramski odsek Sokola Vič bo ponovil v nedeljo ob 20. v Sokolskem domu izvrstno spevoigro »Kakor stari, tako mladi« v režiji br. Viktorja Ambroža in s sodelovanjem sokolskega orkestra. Ker je že pri premijeri zmanjkalo vstopnic, naj si vsakdo pravočasno preskrbi vstopnice pri br. Jelenčniku v Rožni dolini in v Sokolskem domu.

Sokolska četa Kozarje, dramski odsek, uprizori v nedeljo 10. t. m. v Sokolskem domu v Borovnici Pinžgarjevo »Razvalino življenja«. Pričetek ob pol 16. Prijatelji sokolstva vjudno vabljeni!

Iz Ptujja

Sesnam obveznikov za ljudsko delo je razglašen pri mestnem načelnstvu in se poziva obveznik, naj ga pregledajo ter podajo morebitne pripombe, v kolikor je nepravilen. Do 12. t. m. se morajo tudi izjaviti, ali se bo obveznost z delom odslužila. Ker se bo sicer predpisalo plačilo v denarju.

Zaradi mašker v smrt. Zalosten dogodek se je odigral v ponedeljek popoldne na državni cesti v Spuhli. Iz Zabovce je prišel obložen v Kurenta posestnikov sin Franc Janžekovič, ki je v Spuhli blizu neke gostilne naletel na večjo skupino fantov, med katerimi je bil tudi 28letni Janez Horvat iz Spuhle. Horvat je na vsak način hotel dognati, kdo se skriva pod kožuho in ga je hotel Janžekoviču izstrgati. Ker se mu nikakor ni hotel udati, je nastalo med njima ruvanje, v katerem je Janžekovič segel po krivcu ter ga zasadel Horvatu v vrat. Z veliko zvevajočo rano in ves oblit s krvjo je Horvat omahnil v občestni jarek in že nekaj minut nato izdihnil. Komisija je ugotovila, da je imel Horvat prerezano žilo odvodnico in da je bila smrt neizbežna. Janžekovič se je po dejanju sam prijavil oblastem.

Ali si že član

„Vodnikovih družbe“?

Negujte svoje zobe

— pasta, ki je na visku najpopolnejših sredstev za nego zob in ust, z »Riviera« zobno pasto. Zahtevajte jo izrecno.

REKLAMNE KOLEDARJE in LESENE OKRASKE

izdeluje v najbogatejši izbori tovarna

„PAKS“, Novi Sad

Tvrška

A. & E. SKABERNE Ljubljana — javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

HRANILNE KNJIZICE prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljubljanske kreditne banke in Ljudske posojilnice. 24/L

MALI OGLASI

v vseh malih oglaših velja beseda 50 para, davek Din 2.— Najmanjši znesek za mali glas Din 5.—, davek Din 2.— Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znak — Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo

KUPIM

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din KMETSKA POSOJILNICE vložne knjižice do 100.000 Din kupim. — Ponudbe takoj. — Naslov: Resnik, Prečna ulica št. 4 ali telefon 2329. 923

PLETILNI STROJ kupim. — Ponudbe: »Lorde, Čakovec.

ZIMNICO (MODROC) že rabljen ali samo žimo kupim. — Ponudbe s ceno na: Srečko Čovač, Kranj, pošto ležeče. 922

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din PEKOVSKE POMOČNIK star 25—35 let, samaki, čedne zunanosti, dobi službo. — Kos. Mokronog.

STANOVAJA

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din LEPO SEPARIRANO SOBO s souporabo kopalnice oddam stalnemu solidnemu gospodu. — Ogleda se od 12. do 1/2 2. ure. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 921

RAZNO

Beseda 50 par, davek 2 Din Najmanjši znesek 7 Din Prima športne suknjiče a Din 98.—, pumparice modne hlače itd. — kupite zelo ugodno pri PRESERJU, LJUBLJANA Sv. Petra c. 14

PRIDOBITNA PODJETJA

Urgovine, industrije, hotele, restavracije, kavarne, bufete, vinotоче, gostilne, trafike, mlekarne, drogerije, parfumerije, pekarnice, mesnice — prodaja in posreduje nakup naglo in uspešno: Poslovilnica Pavleko- vič, Zagreb, Illica 144, pritrileže. levo. 20/L

ZENITVE IN POROKE

boljših stanov posredujemo naj-vestneje. Razpošiljamo informativne prospekte diskretno proti predplačilu 10 Din v postnih znakih: REZO, Zagreb, pošta 3. 13/L

VELIKO IZBIRO SPALNIC

in kuhinj po jako nizki ceni dobite pri Gospodarski zadrugi mizarskih mojstrov, Vegova ulica št. 6. 19/L

NOVO PLAHTO

sem izgubil 5. t. m. od Ljubljane do Celja. Najdite naj jo odda v Ljubljani pri Jugoavto.

JABOLKA

po najnižji ceni nudi M. Kompare, Ljubljana, Pogačarjev trg št. 1 in Gradišče št. 7 923

KROJAŠKEGA MOJSTRA

za stalno delo, vajenega boljše konfekcije — iščemo. V postev pridejo samo dobre moči iz Ljubljane ali najbližje okolice. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 920

Sveže najfinejše norveško

RIBJE OLJE

iz tekarne DR. G. PIKOLLA v Ljubljani — se priporoča bledim in slabotnim osebam 65/L

Kupite novodobne državne

SREČKE boograjke glavne kolekture v — Menjalnici »REICHER & TURKE. 992

Kako se o'stranjujejo kurja očesa in omeščajo žulji?

Mnenje dr. L. CATRINA

Mala koničasta korenina kurjega očesa pritiska na občutljive živce ter Vam tako povzroča grozne bolečine. Zaman trpite čas, ko režete z britvijo vrh kurjega očesa ali pa ga žgete z ostrimi tekočinami in obla- gate z oblažilnimi obkladki. Rezanje kurjega očesa je vedno nevarno. Vedno ste v nevarnosti zastrupljenja krvi in celo tetanusa. Da se za vedno rešite neznosnih kurjih očes, pomoičite noge v vročo vodo, v kateri ste raztopili toliko Saltrat Rodella, da je dobila videz mleka. Ta zdravilna kisikova voda razkroja lojate in mastne snovi ter omešča trde in žuljave plasti kože. Ta kope- li omešča kurja očesa v toliko meri, da jih lahko takoj in brez bolečin odstranite s prsti s korenino vred. Žulje pa odstruite s topim delom noža. Saltratova kopeli odpravljajo vse bolečine in boleča vnetja nog. Kurja očesa prenehajo zbadati brazgotine pa zacelijo. Saltrat Rodell je vrednoto, ki poživlja oblok krvi, krepi sklepe in vrača zdravje bolnim nogam. Saltrat Rodell se prodaja v vseh apotekah, drogerijah in parfumerijah.